

Verla 27.5.2018

Verlan seudun kyläyhdistys ry, historiikki

Kyläyhdistyksen 25 vuotta ovat menneet jälkikäteen tarkastellen nopeasti, mutta matkan varrelle on mahtunut paljon toimintaa ja tapahtumia. Niin paljon, että jos niitä alkaisi tässä luettelemaan, niin aika ei riittäisi kun pariin ensimmäiseen vuoteen. Vaikka olemme nyt kaikki 25 vuotta vanhempia, on tahti vaan lisääntynyt vuosi vuodelta.

Itse, kun olen ollut koko ajan mukana, on tästä muodostunut melkein perhe ja näin paluumuuttajan näkökulmasta katsoen oli hyvä ajatus tulla mukaan toimintaan, koska siinä tullut paljon uusia tuttavuuksia.

Kaikki toimivat yhdessä kylän hyväksi, kuten säännöissä sanotaan.

Vuonna 1993 keväällä alkoi viritä ajatus, että Verlaan perustettaisiin kylätoimikunta. Ilpo Puolakka toimi koollekutsujana ja perustamiskokouksessa oli 45 kyläläistä sekä Jaalan kunnan edustaja kunnanjohtaja Seppo Porkka. Vaati vielä toisen kokouksen kesäkuussa, jotta päästiin laillisesti liikkeelle.

Aluksi nimi oli Verlanseudun kylätoimikunta ja siihen kuuluivat Lamminsilta, Pyörylä, Pahasaari, Nisus ja Verlan keskusta. Johtokunta muodostettiin niin, että jokaisesta kylästä tuli kaksi edustajaa ja Verlasta kolme, jo toisena vuonna valittiin myös kesäasukkaista edustajat mukaan.

Ajatuksena toimintatavasta, joka myös sääntöihin kirjattiin, oli että kylätoimikunnan tarkoitus on järjestää kylällä erilaisia tilaisuuksia ja toimintaa sekä talkoita asukkaille ja kohentaa ympäristöä.

Ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin Risto Lehtinen (2 vuotta) sihteeriksi Ilkka Laine. Seuraavat puheenjohtajat ovat olleet: Pekka Seppälä (3 vuotta), Laura Hagelin (4 vuotta), Timo Kousa (2 vuotta), Jorma Hyökkäri (3 vuotta), Matti Hälikkä (7 vuotta) ja nykyinen puheenjohtaja Arja Torikka (5 vuotta).

Sihteereinä on ollut Ilkka Laine, Enni Keto, Outi Lehtinen ja Marja Huimala.

Ensimmäisen vuoden tavoitteeksi kirjattiin juhannusjuhlat, katuvalot toimimaan, kirpputori, Kortejärven venerannan uudistaminen, Lamminsillalle aidalla eristetty venelaituri sekä melontareitin pysähdyspaikan ja uimarannan kunnostus. Öljysoratie osuudelle Verla – Nisus odottaa edelleen toteutumista, mutta moni asia näistä on saatu kuntoon. Lisäksi kirjattiin ylös Levonkallion virkistysalueen raivaus uimapaikaksi ja tanssit riemuriihessä sekä mato-onkikilpailut.

Vuonna 1994 aloitettiin **kesätori** -jon parkkipaikan reunalla lähellä asiointilaituria ja **tanssit Riemuriihessä**, jossa ne jatkuivat vuoteen 1998, jolloin Jaalan kunnan avustusrahan (15.000mk) turvin remontoitiin vanhasta raamisahasta tanssipaikka, **RAAMIRIIHI**, tietenkin talkoilla. Siellä tansseja jatkettiin kymmenkunta vuotta, niin kauan kuin järjestysmiesten saaminen alkoi olla hankalaa ja lopulta UPM tarvitsi paikan omaan käyttöön. Kesätoria jatkettiin kuitenkin jonkun aikaa raamiriihessä vaikka lattia oli jo purettu. Kesätori on toiminut myös entisen kyläkaupan tiloissa ja myös aikaisemmin paikalla, jossa se nykyisin on.

Verla laulaa ja soi alkoi vuonna 1996, oli ensin tarkoitettu vain kertaluontoiseksi tapahtumaksi ja mukana oli myös Kymi Kymmene järjestämässä. Ohjelmaa oli muutakin kuin laulua mm. Voikkaan Viestin tyttöjen voimisteluesitys. Nykyisenlaisena yhteislaulutapahtumana se on järjestetty siitä lähtien ja nyt ollaan jo 23. kertaa laulamassa. Esiintyjä on vuosien varrella ollut lukemattomia, Matti Mustosen ja kumppaneiden ollessa pisimpään, kymmenen vuotta. Kaukaisimmat esiintyjät ovat olleet Boliviasta.

Vuonna 2002 kylän Grand Old Lady Elli Vesa ehdotti, että eikös järjestetä KURPITSANKASVATUSKISA. Se saikin niin suuren suosion, että ELLIWEEN –kurpitsankasvatuskisaa järjestetään vieläkin. Varmaan ovat jo kurpitsat tämänkin syksyn kisaan hyvällä alulla.

Kyläyhdistyksellä on ollut suuria ja talkooväkeä kysyviä hankkeita pitkin aikaa. Ensimmäinen suuri projekti vuosisadan vaihteessa oli **Verkkari –hanke**, jonka tukijoina oli EU ja TE-keskus ja projektin hankekoordinaattoria toimi Anu Yli-Pyky. Verkkari hankkeen turvin käytiin kylpylässä Imatralla ja Suomenlinnan vierailulla sekä Vantaan näyttämön teatterissa. Teatterilaiset kävivät myös Verlassa ja esittivät täällä Anna-Liisan ja yhteistyötä Vantaan näyttämön kanssa oli myöhemminkin. Verkkarihankkeen turvin järjestettiin myös kyläntuntemuskurssi ja julkaistiin Verkkari –lehteä parin vuoden ajan.

1999 kylätoimikunta rekisteröity yhdistykseksi, koska muuten ei olisi ollut mahdollista esim. hakea avustuksia. Jaalan kunnalta saatu 2000 markan alkupääoma ei pitemmän päälle riittänyt ja täytyi alkaa etsiä erilaisia ansaitsemiskeinoja, joista kesätorin kahvio ja tanssien makkaran, kahvin ja arpojen myynti toivat tuloja eri tahoilta saatujen avustusten myötä. Alettiin myös periä jäseniltä jäsenmaksua, joka on nyt ollut jo vuosikauisa 5e/jäsen.

Seuraava suuri remontti oli **vuonna 2000**, kun vuokrattiin entisen **kyläkaupan yläkerrasta tilat** kyläyhdistykselle. Kauppias Karppinen kustansi remonttitarvikkeet ja talkoilla tehtiin remontti, jota juhlistettiin pitämällä **äitienpäiväjuhlat kyläkonttoorilla**. Siellä järjestettiin jouluaskarteluja, myyjäisiä, raamatunlukupiiriä ym. tietysti hallituksen kokousten lisäksi. Eräänä vuonna oli niin kylmä joulumyyjäisissä, että kaikki myyjät olivat pipo päässä ja lapaset kädessä ja silti kaikki paleli, vaikka oli lämmitetty etukäteen monena päivänä.

Kylmä oli seuratalollakin ennen remonttia, jota myös pikkujouluja varten lämmitettiin jopa viikon ajan, niin että jokaisella oli omat lämmitysvuoronsa. **Kyläyhdistys teki talkoilla remonttia seuratalolla pari vuotta** kuitaten näin hankkeen talkootyöosuuden josta UPM maksoi omarahoitusosuuden, mutta loppu useamman sadantuhannen budjetista saatiin Pohjois-Kymen Kasvulta avustuksena. Nyt seuratalo on ollut käytössä remontin jälkeen jo liki kymmenen vuotta ja viime syksynä aloitettiin yläkerran toisen huoneiston remontointi, joka onkin jo sisustusta vaille valmis. Jo aikaisemmin vuonna 1994 oli remontoitu toisen huoneisto. Yläkerrassa on tarkoitus pitää kyläyhdistyksen ja Verlan Kirin kokouksia ja muuta toimintaa.

Seuratalolla on pikkujoulujen ja myyjäisten lisäksi monenlaista toimintaa. On järjestetty erilaisia ruoka- ja askartelukursseja, juttutupaa, elokuvailtoja. Myös ulkopuolisia vierailijoita, kuten Taisto Tammi ja Laila Kinnunen – iltat, myös vanhat elokuvat ovat olleet suosittuja pari kertaa vuodessa. Kylän turvallisuudesta on kannettu huolta ja vanhemman väestön kotona sattuneita tapaturmia on pyritty ehkäisemään.

2005 tehtiin Verlan seudun opas, jossa esiteltiin historiallisia kohteita joka kylässä. Opas tehtiin **Jaala näkyvissä –hankkeen** turvin ja sen avulla myös avattiin luontopolku kokkokalliolle sekä kerättiin runsaasti valokuvia niin Verlan kuin Valkealankin puolelta. Verlan seudun opasta on jo sen jälkeen päivitetty ja luontopolkuakin on uudistettu ja sinne on saatu esittelykylyt. Hankkeen avulla laadittiin myös ensimmäinen kyläsuunnitelma, jota on vuosittain päivitetty vuosikokouksessa.

Vuonna 2007 poltettiin juhannuskokko ensimmäisen kerran omassa rannassa, vaikka varsinainen kauppa solmittiin vasta myöhemmin samana vuonna. Jaalan kunta myi ennen Kouvolaan yhdistymistä omistamansa maa-alueen kyläyhdistykselle (kauppahinta 1e) kyläläisille uimapaikaksi ja virkistysalueeksi. Sinne on vuosien varrella hommattu ulkovarasto, jossa on wwc- ja pukeutimistila sekä puu- ja muu varasto

sekä ”monitoimikoppi” ja viimeksi laiturin. Ranta on ollut kovassa käytössä juhannuskokon lisäksi siellä on pidetty kesäkauden avajaiset ja päättäjaiset sekä talkoita ym. tapahtumia. Kyläläiset voivat vapaasti käydä rannassa uimassa ja paistamassa makkaraa tai muuten vain viettämässä aikaa. Kesäinen hartaushetki on pidetty Levonrannassa joka vuosi.

Myös muilla kylillä on tehty talkoilla parannuksia. **Pyörylän maitokopista** on tehty kirjasto/kulttuurikeskus, jossa vuonna 2009 vietettiin avajaisia suurilukuisen yleisön kuunnellessa puheita, soitantoa ja päivän kunniaksi istutettiin mänty. Nisukseen on **Pajulahden niemeen kunnostettu raput laiturille, Pahasaarella tehtiin talkoilla katto asukkaalle, Jaalan myllylle tehtiin grillikatos ym. Pyörylän vedenootpaikalle tehtiin talkoilla katos. Pyörylään raivattiin myös vuonna 2009 perinnepölu, joka noudatteli vanhaa tienpohjaa Puolakan sillalta Hovitietä maitokopille.**

Kyläkävelyitä on tehty jokaisella kylässä vuorotellen ja nyt on jo toinen kierros menossa, kiinnostuneita kävelijöitä on ollut joka kerta yli kahdenkymmenen, patikointia lähiseudun laavuille ja hiihtoretkiä talvisin, jos on ollut lunta, sekä kyykkää ja kenoa on pelattu ahkerasti ja lumiveistokisoihin osallistuttiin alkuaikoina muutaman kerran.

2012 Lisää elämää kylätaloille –hankkeen turvin järjestettiin tanssikurssi, tehtiin pääsiäisruokaa ja pajuaskarteluja. Paula Niskala opasti oikeita retkeilytaitoja ja Ilpo Hellsten oikeata lihashuoltoa. Myös järjestysmieskurssille lähetettiin kaksi henkilöä.

Kollamakasiinissa on pidetty valokuvanäyttely kolme kertaa, jossa on ollut näytteillä aikaisemmin kerättyjä vanhoja valokuvia. Niiden pohjalta tehtiin myös vuonna **2014 seinäkalenteri** ja jälleen tänä kesänä on tarkoitus saada uusi kalenteri myyntiin ensi vuodelle.

Inkeri Sutela on toimittanut myös aikaisemman mainitun Elämää ja asumista Verlassa –kirjan lisäksi toisen Työtä ja toimintaa Verlassa. **Valokuvakisan** sadosta, joka on järjestetty neljä kertaa on saatu kuvia joulukortteihin ja maisemakorttiin, joita on myynnissä kirppiksellä.

Parin viime vuoden aikana on Seppälän **Jokke filmannut** kyläyhdistyksen toimintaa ja kotiseutusäätiöltä saadun avustuksen turvin materiaalista, jota kaikkiaan on parikymmentä tuntia, on tehty Ky:lle filmi, josta kohta esitetään noin puolen tunnin versio.

Matkat kotimaassa ja ulkomailla. Matkoja on tehty vuosien mittaan kotimaassa pitkin Suomea, kummikylä Suomenlinnassa on vierailtu useampaan otteeseen. Myös Tallinnassa ja Pärnussa on käyty muutamia kertoja. Pitemmät ulkomaanreissut ovat suuntautuneet teitenkin VERLAAN siis Italian Verlaan, Saksan Verlaan, ja kun kohtuullisen matkan päässä olevat Verlat loppuivat keskityttiin maailmanperintökohteisiin kuten Puolan Krakovaan ja Zakopaneen vuonna 2016 ja viimeisin alkukuusta Kroatiaan ja pistäydymme myös Bosnia-Herzegovinan puolella. 20-30 henkeä on ollut matkoilla mukana ja joka retkelle on tullut uusia Verlan ystäviä mukaan. Uusia suunnitelmia on jo olemassa.

Vuonna 2013, kun vietimme 20-vuotisjuhlia valittiin Verla myös vuoden kymenlaaksolaiseksi kyläksi sekä loppuvuodesta saimme vielä kyläkulttuurimaisema –palkinnon.

Yhteistyökumppaneina meillä on ollut monia tahoja, lähimpänä Verlan Kiri ja UPM Museo, Kouvolan kaupunki, alussa Jaalan ja Valkealan kunnat. Avustusten ja apurahojen myöntämisessä on Kouvolan kaupunki, Jaalan kotiseutusäätiö, JEV-säätiö ja UPM 100-vuotissäätiö ne tahot, joista olemme vuosien varrella saaneet rahoitusta toimintaan ja rakennusprojekteihin sekä muuhun toimintaan.

Kaikkein suurin merkitys on ollut kuitenkin TALKOOLAISILLA, sillä, että kyläläiset ja kesäasukkaat ovat kokoontuneet yhteen rakentamaan, remontoimaan ja siistimään paikkoja. Näitä kaikkia asioita ja myös mainitsematta jääneitä ei olisi ilman aktiivisia talkoolaisia saatu toteutetuksi. Toivomme uusia ihmisiä mukaan luomaan yhdessä kylästämme vieläkin viihtyisämpää ja yhteisöllisempää kuin se nyt jo on. Voidaan aivan oikeutetusti sanoa, että Verla viehättää.

Marja Huimala
historiikin laatija